

Mutations of GyrA Gene in Fluoroquinolone Resistant Isolates of Pseudomonas aeruginosa in Guilan Province

Forough Rahnamay Roodposhti¹,
Najmeh Ranji²,
Leila Asadpour³

¹ MSc in Microbiology, Faculty of Sciences, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran

² Assistant Professor, Department of Genetics, Faculty of Sciences, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran

³ Assistant Professor, Department of Microbiology, Faculty of Sciences, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran

(Received January 6, 2015 ; Accepted May 9, 2016)

Abstract

Background and purpose: *Pseudomonas aeruginosa* is an opportunistic pathogen in patients with chronic respiratory disease or in immunocompromised hosts. This bacterium shows intrinsic and acquired resistance to diverse antimicrobial agents. An important mechanism of resistance to fluoroquinolones in *P. aeruginosa* is the mutation in *gyrA*, a subunit of topoisomerases II. The aim of this study was to investigate the *gyrA* mutations in ciprofloxacin resistant isolates in Guilan province.

Materials and methods: In this cross-sectional study, 44 *P. aeruginosa* strains were isolated from different clinical samples such as burn, urine and respiratory secretions identified by biochemical tests. The antibiotic resistance and susceptibility of strains was determined by Kirby Bauer method. Chi-square test was carried out and *P* value of < 0.05 was considered statistically significant. PCR-sequencing was carried out to assess the *gyrA* mutations in drug resistant isolates. CLC main workbench v3.5 and BLAST softwares was used to compare *gyrA* sequence in resistant isolates with reference gene in PAO1.

Results: The highest MIC of ciprofloxacin in some strains was >512 µg/ml. T83I and D87Y mutations were determined in *gyrA* gene in resistance isolates. Also, this study showed no relationship between MIC of ciprofloxacin in resistant isolates and mutation in *gyrA*.

Conclusion: These results demonstrated that *gyrA* mutations are one of the most important mechanisms of resistance to ciprofloxacin in clinical strains of *P. aeruginosa* in Guilan. It is believed that mutations in *gyrA* alongside several genes that are involved in development of resistance have increased the resistance in different strains.

Keywords: *Pseudomonas aeruginosa*, Quinolone, *gyrA*, Mutation

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(139): 84-92 (Persian).

جهش های ژن *gyrA* در جدایه های سودوموناس آئروژینوزا مقاوم به فلوروکوئینولون ها در استان گیلان

فروغ رهنمای رودپشتی^۱

نجمه رنجی^۲

لیلا اسدپور^۳

چکیده

سابقه و هدف: سودوموناس آئروژینوزا یک پاتوژن مهم فرصت طلب در افراد مبتلا به بیماری تنفسی مزمن یا افراد با نقص ایمنی است. این باکتری مقاومت ذاتی و اکتسابی به انواع آنتی بیوتیک ها را نشان می دهد. یک مکانیسم مهم مقاومت به فلوروکوئینولون ها در سودوموناس آئروژینوزا جهش در *gyrA*، یک زیرواحد توپوایزومراز نوع II می باشد. هدف از این مطالعه بررسی جهش های ژن *gyrA* در جدایه های مقاوم به دارو در استان گیلان بود.

مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی، ۴۴ جدایه سودوموناس آئروژینوزا جدا شده از نمونه های مختلف از جمله سوختگی، ادرار و ترشحات تنفسی به کمک روش های بیوشیمیایی تعیین هویت شدند. حساسیت و مقاومت به آنتی بیوتیک به روش کربی بور تعیین گردید. از آزمون χ^2 بهره برده شد و برای معنی دار بودن نتایج $P < 0/05$ لحاظ شد. برای بررسی جهش های ژن *gyrA* در جدایه های مقاوم به سیپروفلوکساسین، PCR- سکونسینگ انجام شد. نرم افزار CLCmain workbench v3.5 و نرم افزار بلاست (BLAST) برای مقایسه توالی ژن *gyrA* در جدایه های مقاوم با ژن رفرنس در PAO1 مورد استفاده قرار گرفتند.

یافته ها: بالاترین میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین در جدایه ها $MIC > 512 \mu g/ml$ بود. دو جهش T83I و D87Y در ژن *gyrA* در جدایه های مقاوم شناسایی شد. هم چنین این مطالعه نشان داد که بین میزان MIC در جدایه های مقاوم به سیپروفلوکساسین و جهش در ژن *gyrA* ارتباطی وجود ندارد.

استنتاج: این نتایج نشان می دهد که جهش در ژن *gyrA* یکی از مهم ترین مکانیسم های مقاومت به سیپروفلوکساسین در جدایه های کلینیکی سودوموناس آئروژینوزا در گیلان بوده و به نظر می رسد جهش در *gyrA* به همراه چند ژن درگیر در ایجاد مقاومت، باعث افزایش مقاومت در جدایه های مختلف شده باشد.

واژه های کلیدی: سودوموناس آئروژینوزا، کوئینولون، *gyrA*، جهش

مقدمه

آنتی بیوتیک ها را به طور ذاتی و اکتسابی داراست (۲،۱).
این باکتری به عنوان عامل عفونت های فرصت طلب

سودوموناس آئروژینوزا به عنوان یک علت شایع
عفونت های بیمارستانی، قابلیت کسب مقاومت به

E-mail: n_ranji@iaurasht.ac.ir

مؤلف مسئول: نجمه رنجی: رشت، گروه ژنتیک، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

۱. کارشناس ارشد میکروبیولوژی، دانشکده علوم، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۲. استادیار، گروه ژنتیک، دانشکده علوم، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۳. استادیار، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۰/۱۶ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۴/۱۱/۳ تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۲/۲۰

این باکتری باعث افزایش مقاومت در نمونه های بیمارستانی شده است. با وجود مقاومت به دوز بالای آنتی بیوتیک های روتین کشور به انواع آنتی بیوتیک ها در درمان عفونت های بیمارستانی، هم چنان از این آنتی بیوتیک ها در افراد مختلف استفاده می شود. در حالی که شناسایی عامل مقاومت در هر عفونت می تواند به درمان مؤثرتر و سریع تر فرد کمک نماید، اما با توجه به هزینه بالای چنین غربالگری هایی در هر فرد لازم است مطالعه بر روی یک جمعیت از بیماران صورت گیرد تا شایع ترین انواع مقاومت های ژنی شناسایی گردد و درمان در آینده نزدیک بر اساس شیوع مقاومت ها در بیماران انجام شود. با توجه به این که تا به حال در استان گیلان مکانیسم های مختلف مقاومت به سیپروفلوکساسین در جدایه های سودوموناس آئروژینوزا مورد ارزیابی قرار نگرفته بود، این مطالعه به هدف بررسی جهش های ژن *gyrA* انجام شد.

مواد و روش ها

در این مطالعه مقطعی، در بازه زمانی یک ساله ۹۳-۹۴، نمونه های مختلف بالینی (سوخستگی، تنفسی، ادرار و پروتز) از بیمارستان ها و آزمایشگاه های سطح استان گیلان (بیمارستان ولایت، آریا، قائم و رازی و آزمایشگاه های مهر و رازی لاهیجان) جمع آوری گردید. ابتدا نمونه ها بر روی آگار خون دار کشت داده شدند و به مدت ۲۴-۴۸ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد انکوبه گردیدند. سپس شناسایی باکتری بر اساس مرفولوژی کلنی، بوی کلنی، تشکیل رنگدانه، تولید همولیزین بر روی آگار خون دار، مشاهده مرفولوژی باکتری در رنگ آمیزی گرم، مثبت بودن تست اکسیداز، رشد در دمای ۴۲ درجه سانتی گراد بر روی آگار مغذی، مثبت بودن تست حرکت، عدم تخمیر قندها در محیط های آگار مک کانکی و TSI انجام گرفت و تعداد ۴۴ جدایه به عنوان سودوموناس آئروژینوزا تشخیص داده شدند (۱۴). پس از جداسازی نمونه های سودوموناس، مقاومت آنتی بیوتیکی

بیمارستانی مانند زخم، عفونت مجاری ادراری و عفونت دستگاه تنفسی گزارش شده است (۳). فلوروکوئینولون ها یک کلاس مهم از آنتی بیوتیک های مورد استفاده در درمان عفونت با سودوموناس هستند (۴). فلوروکوئینولون ها به طور گسترده ای جهت درمان عفونت های بیمارستانی استفاده می شوند (۵). کوئینولون ها با مهار آنزیم های DNA جیراز و توپوایزومراز IV در باکتری باعث مهار رونویسی و همانند سازی می شوند (۴). در باکتری های گرم منفی، DNA جیراز و در باکتری های گرم مثبت توپوایزومراز IV هدف اصلی کوئینولون می باشد (۶). سودوموناس آئروژینوزا به دلیل نفوذپذیری پایین غشای خارجی خود و حضور چندین سیستم پمپ مواد، به طیف گسترده ای از آنتی بیوتیک ها مقاوم است. این ویژگی ها در مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک هایی که در درمان عفونت با این ارگانیزم ها به کار می روند، کمک می کند (۷). مقاومت سودوموناس آئروژینوزا به فلوروکوئینولون می تواند به واسطه جهش در DNA جیراز و توپوایزومراز IV، کاهش نفوذپذیری دیواره سلول و افزایش بیان سیستم های افلاکس پمپ به وجود آید (۹۸). در این بین تغییر در DNA جیراز یا توپوایزومراز IV ناشی از جهش در ژن کدکننده DNA جیراز (*gyrA*) و توپوایزومراز IV (*parC*) نقش عمده ای در مقاومت به فلوروکوئینولون ها در میان جدایه های بالینی سودوموناس آئروژینوزا ایفا می کنند (۱۰-۱۳). استفاده خارج از نظارت فلوروکوئینولون ها می تواند موجب افزایش سویه های دارای جهش در ژن *gyrA* (کدکننده زیر واحد DNA A جیراز) - آنزیم هدف فلوروکوئینولون ها - شود (۶).

مصرف بیش از حد و خودسرانه آنتی بیوتیک در درمان و هم چنین وقوع جهش و انتقال افقی ژن های مقاومت از جمله دلایل افزایش مقاومت به دارو در عفونت های مختلف محسوب می شود. هر چند سودوموناس آئروژینوزا جزء باکتری های دارای مقاومت ذاتی به انواعی از آنتی بیوتیک ها می باشد، اما وقوع جهش در بعضی از ژن ها و یا کسب ژن های مقاومت به دارو در

برنامه ذیل انجام شد: یک مرحله واسرشت شدن ابتدایی در 92°C به مدت ۳ دقیقه، 30°C سیکل در دمای 92°C به مدت ۳۰ ثانیه، 52°C به مدت ۳۰ ثانیه، 72°C به مدت ۱ دقیقه و یک مرحله گسترش نهایی در دمای 72°C به مدت ۱۰ دقیقه. توالی پرایمرها به صورت زیر است: پرایمر مستقیم '5'-GTGTGCTTTATGCCATGAG-3' و پرایمر برگشتی '5'-GGTTTCCTTTTCCAGGTC-3' (۵). بعد از اطمینان از تک باند بودن محصولات PCR، نمونه‌ها با حفظ زنجیره سرمایی توسط شرکت تکاپو زیست (ایران، تهران) به شرکت Bioneer کشور کره جنوبی فرستاده شد. بعد از تخلیص محصولات PCR با طول ۲۸۷ جفت باز از روی ژل آگارز، نمونه‌ها توسط شرکت Bioneer تعیین توالی شد. سپس نتایج حاصل به کمک نرم‌افزار CLC main workbench v3.5 و نرم‌افزار آنالیز بلاست (BLAST) از نظر وجود جهش در نمونه‌های مقاوم نسبت به نمونه استاندارد رفرنس (PAO1) موجود در سایت NCBI مورد بررسی قرار گرفت. جهت بررسی معنی دار بودن نتایج تحقیق شامل موضع عفونت و هم سه وضعیت مقاوم، نیمه حساس و حساس به هر دارو از آزمون آماری χ^2 بهره برده شد. برای معنی دار بودن نتایج $p < 0.05$ لحاظ شد.

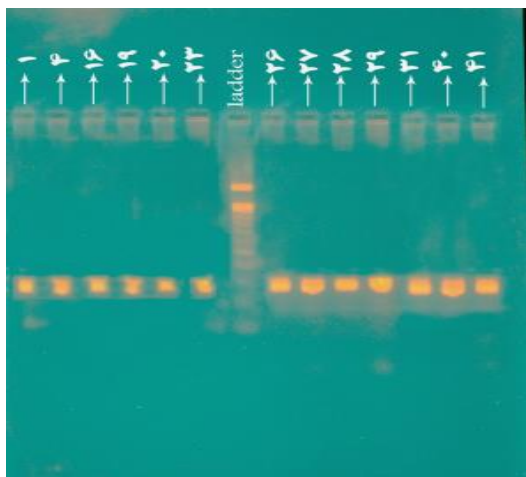
یافته‌ها

در این بررسی ۴۴ نمونه از بیمارانی که دچار عفونت به سودوموناس آئروژینوزا شده بودند، از بیمارستان‌های سطح استان گیلان جدا شد. ۲۳ باکتری از نمونه‌های ادراری (۵۲ درصد)، ۱۴ باکتری از موارد سوختگی (۳۲ درصد)، ۶ باکتری از ترشحات تنفسی (۱۴ درصد) و ۱ باکتری از نکروز بافتی (ناشی از پروتز) (۲ درصد) تهیه شد. به کمک آزمون آماری مشخص شد که تفاوت معنی داری بین محل عفونت سودوموناس آئروژینوزا در مبتلایان وجود ندارد. نتایج حاصل از آزمون تعیین حساسیت این باکتری نسبت به ۶ آنتی‌بیوتیک

با انجام تست آنتی‌بیوگرام از طریق روش استاندارد دیسک دیفیوژن (Baur-Kirby) و طبق استاندارد CLSI 2013¹ (۱۵)، با استفاده از دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی (جتامایسین $10\mu\text{g}$)، آمیکاسین ($30\mu\text{g}$)، سیپروفلوکساسین ($5\mu\text{g}$)، ایمپنم ($10\mu\text{g}$)، آمپی‌سیلین ($10\mu\text{g}$)، سفوتاکسیم ($30\mu\text{g}$) تعیین گردید. دیسک‌های آنتی‌بیوتیکی از شرکت High Media (هند) خریداری شد. بعد از ۱۸-۲۴ ساعت انکوباسیون در دمای 37°C ، قطر هاله عدم رشد اطراف هر دیسک اندازه‌گیری و نتایج آن ثبت گردید. برای تعیین حداقل غلظت مهارکنندگی رشد از آنتی‌بیوتیک سیپروفلوکساسین به روش برآث مایکرودیالوژن بر اساس استاندارد CLSI 2013 استفاده شد. به این منظور جدایه‌ها در محیط کشت مولر هیتون برآث در غلظت‌های مختلف دارو به مدت ۲۴ ساعت در انکوباتور 37°C نگهداری شد. سپس اولین لوله‌ای که عدم رشد در آن مشاهده شد، به عنوان MIC در نظر گرفته شد. جهت تعیین MIC از سیپروفلوکساسین تزریقی (200mg/20ml) ساخت شرکت روناک دارو بهره برده شد. جهت واکنش PCR و تعیین توالی ژن *gyrA*، در ابتدا جدایه‌ها در محیط مولر هیتون برآث کشت داده شدند و به مدت ۱۸-۲۴ ساعت در دمای 37°C انکوبه شدند. سپس از کیت TOP General Genomic DNA Purification (شرکت توپازرن، ایران) جهت استخراج DNA استفاده شد. برای تأیید استخراج، نمونه‌ها در ژل آگارز ۱/۵ درصد مورد ارزیابی قرار گرفتند. بعد از حصول اطمینان از تشکیل تک باند، اجزای واکنش PCR در حجم نهایی $25\mu\text{l}$ با استفاده از کیت AccuPower® PCR PreMix (شرکت BIONEER، کره جنوبی) با افزودن DNA ژنومی، جفت پرایمر ($100\mu\text{M}$) و آب استریل به محلول PreMix (حاوی آنزیم، کوفاکتور و بافر مخصوص) آماده شد. سنتز پرایمرها (۵) توسط شرکت Bioneer صورت گرفت. واکنش PCR با استفاده از ترموسایکلر SensoQuest GmbH Labcycler 48 (آلمان) طبق

1. Clinical and Laboratory Standard institute

که همه نمونه‌ها دارای جهش T83I (تصویر شماره ۲) بودند که در کدون ۸۳، آمینواسید ترئونین به ایزولوسین تبدیل شده بود که در اثر جهش بد، معنی، تغییر C به T در باز ۲۴۸م این ژن رخ داده بود. در ۶ نمونه یک جهش خاموش (پلی مورفیسم) در کدون ۱۳۲ مربوط به هیستدین، باز C در موقعیت ۳۹۶م این ژن تبدیل به T شده بود. هم چنین دو نمونه در کدون ۸۷ تغییر آسپارتیک اسید به تیروزین را داشتند (D87Y) که در اثر جهش بد معنی، G به T در باز ۲۵۹م رخ داده بود (تصویر شماره ۳).

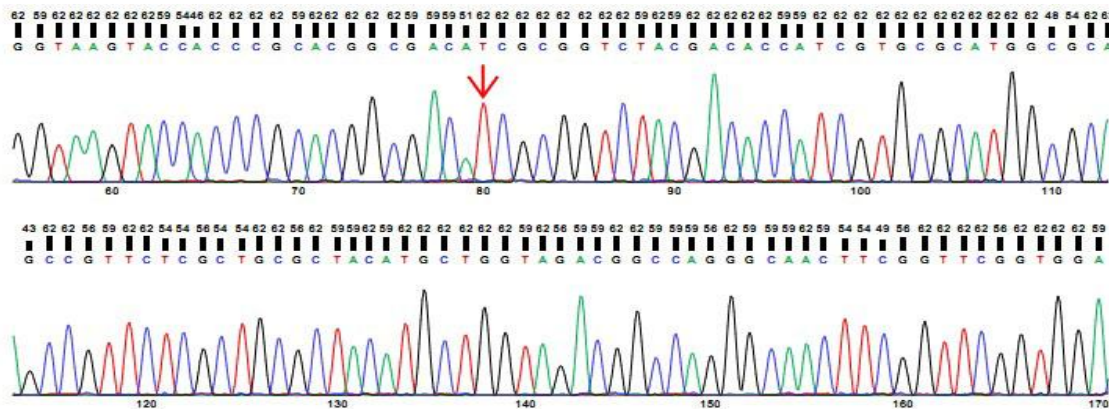
تصویر شماره ۱: الکتروفورز محصولات PCR ژن *gyrA* بر روی ژل آگارز ۲ درصد. DNA لدر 100bp مورد استفاده قرار گرفته است. طول محصول ژن *gyrA*، 287 جفت باز بود که در همه نمونه های سودوموناس آئروژینوزا به روش PCR تکثیر گردید.

در جدول شماره ۱ نشان داده شده است که تفاوت معنی دار بین نمونه‌های مقاوم، نیمه حساس و حساس مشاهده نگردید. در این آزمون بیشترین مقاومت نسبت به آمپی سیلین و بیشترین حساسیت نسبت به آمیکاسین مشاهده شد. در این مطالعه از ۴۴ جدایه، ۱۴ جدایه مقاوم به سیپروفلوکساسین بودند که از نظر میزان MIC مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه بالاترین میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین MIC > 512 µg/ml در ۷/۲ درصد موارد و کمترین میزان آن (MIC = 32 µg/ml) در ۲۱/۴ درصد جدایه‌ها شناسایی شد.

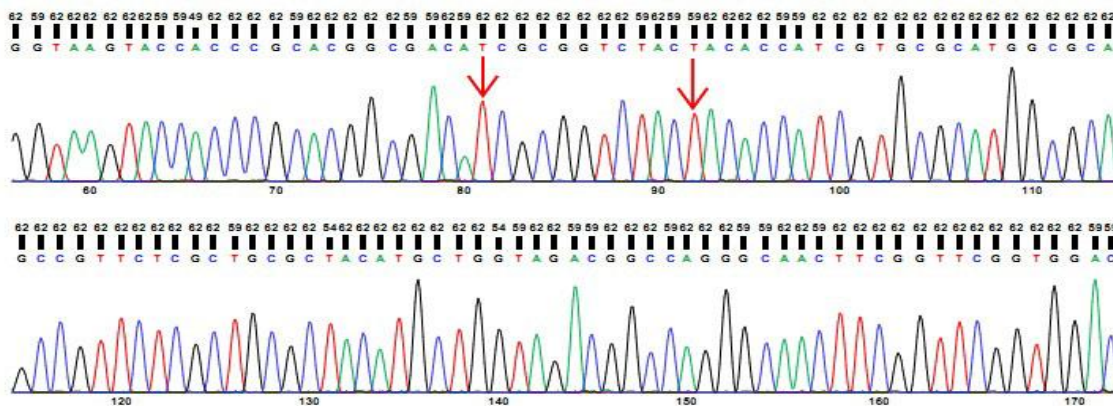
جدول شماره ۱: الگوی مقاومت ایزوله های سودوموناس آئروژینوزا جدا شده از نمونه های بالینی نسبت به آنتی بیوتیک

نوع آنتی بیوتیک	مقاوم تعداد (درصد)	نیمه حساس تعداد (درصد)	حساس تعداد (درصد)
سیپروفلوکساسین	۱۴ (۳۱٫۸)	۳ (۶٫۸۱)	۲۷ (۶۱٫۳۶)
آمیکاسین	۱۵ (۳۳٫۳۳)	۰ (۰)	۲۹ (۶۵٫۹)
ایمی پنم	۲۰ (۴۵٫۴۵)	۱ (۲٫۲۷)	۲۳ (۵۲٫۲۷)
سفوتاکسیم	۲۷ (۶۱٫۳۶)	۷ (۱۵٫۹)	۱۰ (۲۲٫۷۲)
جتنامایسین	۲۰ (۴۵٫۴۵)	۴ (۹٫۰۹)	۲۰ (۴۵٫۴۵)
آمپی سیلین	۴۴ (۱۰۰)	۰ (۰)	۰ (۰)

جهت بررسی مولکولی مقاومت به سیپروفلوکساسین، ژن *gyrA* در نمونه های جدا شده به روش PCR تکثیر شدند (تصویر شماره ۱) و بعد از اطمینان از تک بانده بودن محصولات PCR، نمونه‌ها مورد آنالیز به کمک سکونسینگ قرار گرفتند. نتایج سکونسینگ نشان داد

تصویر شماره ۲: نتیجه تعیین توالی ژن *gyrA*: پیکان قرمز رنگ تغییر باز C در موقعیت ۲۴۸ به T را نشان می دهد که باعث تبدیل آمینواسید ترئونین به ایزولوسین ACC(Thr) > ATC(Ile) در کدون ۸۳ این ژن (T83I) شده است.

تصویر شماره ۳: نتیجه تعیین توالی ژن *gyrA*: پیکان قرمز رنگ سمت چپ تغییر باز C در موقعیت ۲۴۸ به T را نشان می دهد که باعث تبدیل آمینو اسید ترئونین به ایزولوسین $ACC(Thr) > ATC(Ile)$ در کدون ۸۳ این ژن (T83D) شده است. هم چنین پیکان قرمز رنگ سمت راست، تغییر باز G در موقعیت ۲۵۹ به T را نشان می دهد که باعث تبدیل آمینو اسید آسپارتیک اسید به تایروزین $GAC(ASP) > TAC(TYR)$ در کدون ۸۷ این ژن (D87Y) شده است.

بحث

مطالعه حاضر نیز بیشترین فراوانی نمونه های سودوموناس مربوط به نمونه های ادراری بود. در حالی که در مطالعه زلالی در سال ۱۳۹۱ در تهران، از ۱۰۴ سویه سودوموناس آئروژینوزا جدا شده، ۴۰ نمونه از عفونت زخم، ۲۱ نمونه عفونت ادراری، ۲۰ نمونه از ترشحات خلط و ۱۵ نمونه از عفونت خون و ۸ نمونه از عفونت چشم بود (۱۷).

در این مطالعه میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین در ۳۱/۸ درصد از جدایه ها گزارش گردید. در حالی که فاضلی و همکاران بین سال های ۱۳۸۷-۱۳۸۸ میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین در اصفهان را در حدود ۴۱/۸ درصد از نمونه ها نشان دادند (۱۸). هم چنین دیهم و همکاران کمترین میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین را در بین نمونه های سودوموناس (۲/۷ درصد) نشان دادند (۳). در مطالعه صالحی و همکاران میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین حدود ۶۴/۳ درصد موارد گزارش گردید (۵).

اکرامی و کلانتر در سال ۲۰۰۷ نشان دادند که سویه های جدا شده از بیماران سوختگی، دارای مقاومت ۱۰۰ درصد به سیپروفلوکساسین بودند (۱۹). در حالی که در مطالعه حاضر، حدود ۶۴ درصد نمونه های سوختگی به سیپروفلوکساسین مقاوم بودند. در مطالعه Geyik و همکاران در سال ۲۰۰۳ در ترکیه از ۶۱۰ نمونه، نتایج

سودوموناس آئروژینوزا یک باکتری گرم منفی و یک پاتوژن فرصت طلب محسوب می شود که از سیستم ایمنی ضعیف بیماران بهره گرفته و در آن ها عفونت ایجاد می کند. سودوموناس آئروژینوزا جزء باکتری هایی است که دارای مقاومت ذاتی به انواعی از آنتی بیوتیک ها می باشد، اما وقوع جهش های مختلف و یا کسب ژن های مقاومت به دارو در این باکتری باعث افزایش مقاومت در نمونه های بیمارستانی شده است. فلوروکوئینولون ها دسته مهمی از آنتی بیوتیک های مورد استفاده در درمان عفونت با سودوموناس می باشند. اما امروزه مقاومت به داروهای مختلف از جمله فلوروکوئینولون ها در جهان رو به افزایش است و شاهد مقاومت چند دارویی در انواع مختلف پاتوژن ها هستیم. داروها و استراتژی های درمانی جدیدی برای غلبه بر این مشکل مورد نیاز است که برای نیل به این اهداف، اطلاع کاملی از انواع جهش های ایجاد کننده مقاومت دارویی می تواند کمک کننده باشد. در مطالعه ای مشابه، دیهم و خواسته در سال ۱۳۹۰ در دزفول ۱۵۰ سویه سودوموناس آئروژینوزا را از ۷۲ نمونه کشت ادرار، ۵۵ نمونه ترشحات ریوی، ۱۲ نمونه کشت خون و ۱۱ نمونه کشت زخم جدا نمودند (۱۶). در

تست حساسیت آنتی بیوتیکی برای باکتری سودوموناس آئروژینوزا نشان داد که ۶۳ درصد موارد نسبت به سیپروفلوکساسین مقاوم بودند (۲۰). براین اساس در نواحی مختلف میزان مقاومت به سیپروفلوکساسین متفاوت است، ولی به دلیل مصرف بی رویه آنتی بیوتیک انتظار می رود میزان مقاومت افزایش یابد. مقاومت به سیپروفلوکساسین به واسطه جهش در چندین ژن از جمله *gyrA* و *gyrB*، دو زیر واحد DNA جیراز در سودوموناس آئروژینوزا رخ می دهد. سیپروفلوکساسین با مهار فعالیت DNA جیراز باعث (۲۱) مهار همانندسازی سودوموناس آئروژینوزا و در نتیجه مهار رشد آن می گردد. در حالی که جهش در این آنزیم به خصوص در زیر واحد *gyrA* باعث ایجاد مقاومت به سیپروفلوکساسین در این باکتری می گردد. در مطالعات مختلف انواع جهش ها در ژن *gyrA* در سودوموناس آئروژینوزا که با مقاومت در سیپروفلوکساسین همراه است، گزارش شده بود. در این بین، مطالعات زیادی جهش در کدون های ۸۳ و ۸۷ را در ژن *gyrA* گزارش کرده اند که شامل THR-83-Ile و ASP-87-TYR و ASP-87-ASN می باشد (۲۳-۲۱).

در مطالعه Takenouchi و همکاران در سال های ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۵، از بین ۳۳۵ نمونه کلینیکی جدا شده از ۳۰ بیمارستان در ژاپن، ۲۶۵ نمونه سویه وحشی بود و از ۷۰ نمونه باقیمانده، ۶۳ نمونه $MIC \geq 3.13$ داشتند که در این بین سویه های دارای جهش T83I، مقاومت با $MIC \geq 128 \mu g/ml$ داشتند (۲۴). در حالی که در مطالعه حاضر، نمونه های مقاوم دارای جهش T83I، مقاومت به سیپروفلوکساسین با $MIC \geq 32 \mu g/ml$ داشتند. توحیدپور و همکاران در سال ۲۰۱۳ از بین ۱۳۳ نمونه کلینیکی جدا شده از سه بیمارستان اصلی در تهران، ۴۵ نمونه مقاوم به سیپروفلوکساسین گزارش کردند که بررسی جهش توپوایزومراز از طریق PCR و تعیین توالی ژن *gyrA* جایگزینی ترئونین به ایزولوسین در موقعیت ۸۳ را در همگی سویه های مورد مطالعه نشان داد (۲۵).

همان طور که در مطالعه توحیدپور و Takenouchi هم ذکر شد، در مطالعه حاضر هم نتایج تعیین توالی در هر ۱۴ نمونه (تمام نمونه ها) جهش T83I را نشان داد که آمینو اسید ترئونین (قطبی) به ایزولوسین (غیرقطبی) در اثر جهش بدمعنی تغییر C به T ($ACC > ATC$) در باز ۲۴۸ ام رخ داده بود. هم چنین در مطالعه گرگانی و همکاران (۵) همانند مطالعه حاضر، جهش اصلی D87Y و T83I بود. در مطالعه گرگانی از ۵۹ نمونه سودوموناس آئروژینوزا در بیمارستان استنفورد، ۱۲ نمونه مقاوم جداسازی شد که در این بین، ۴ نمونه مقاوم دارای جهش در ژن *gyrA* بودند. در حالی که در مطالعه حاضر، همه نمونه های مقاوم دچار جهش در این ژن بودند و این نشان دهنده شیوع جهش های ژنی در نمونه های پاتوژن بیمارستانی از نوع سودوموناس آئروژینوزا می باشد. ولی در مطالعه یونزوا از ۱۸ نمونه مقاوم به سیپروفلوکساسین، ۱۰ نمونه جهش تکی T83I و ۴ نمونه جهش دوتایی T83I و D87Y داشتند (۲۶). ولی در مطالعه حاضر از بین ۱۴ نمونه، ۲ نمونه دارای جهش دوتایی T83I و D87Y مشاهده شد. بنابراین، با توجه به مطالعات مختلف به نظر می رسد جهش T83I به خاطر شیوع بالاتر در بین سویه های مقاوم، دارای اهمیت بیش تری نسبت به جهش D87Y باشد. با این حال وقوع این دو جهش در همه سویه های مقاوم در این مطالعه و شیوع بالای آن در بین سویه های مقاوم در دیگر مطالعات، آن ها را به عنوان نقاط داغ جهش پذیری^۲ ژن *gyrA* معرفی می کند. به طوری که پیشنهاد می شود با توجه به وجود نقاط خاص جهش پذیری، از آزمایشات مولکولی در تشخیص انواع مقاومت های دارویی از جمله مقاومت به فلونوروکوئینولون ها در عفونت های بیمارستانی بهره گرفته شود.

در پایان می توان نتیجه گیری کرد که در مطالعه حاضر با توجه به وقوع جهش در همه نمونه های مقاوم به سیپروفلوکساسین، به نظر می رسد که جهش در ژن *gyrA*، یکی از مهم ترین مکانیسم های مقاومت به

1. Hotspot region

سپاسگزاری

این مقاله تحقیقاتی حاصل پایان‌نامه دانشجویی کارشناسی ارشد میکروبی‌شناسی می‌باشد. نویسندگان مقاله از معاونت محترم پژوهشی و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت به جهت همکاری، نهایت تشکر را دارند. هم‌چنین نویسندگان کمال تشکر از جناب آقای دکتر محمد فائزی قاسمی، سعید نادر محمد، فاطمه اسدی و فاطمه حکیمی را دارند.

سیروفلوکسازین در جدایه‌های کلینیکی سودوموناس آئروژینوزا در استان گیلان باشد. هم‌چنین با توجه به این که در بعضی از نمونه‌ها، جهش‌هایی در ژن‌های دیگر نیز رخ داده (نتایج ارائه نشده)، به نظر می‌رسد همراهی جهش در این ژن و دیگر ژن‌ها باعث افزایش مقاومت در جدایه‌های مختلف و تفاوت میزان MIC شده باشد.

References

1. Sherertz RJ, Sarubbi FA. A three-year study of nosocomial infections associated with *Pseudomonas aeruginosa*. *J Clin Microbiol* 1983; 18(1): 160-164.
2. Oates JA, Wood AJ, Hooper DC, Wolfson JS. Fluoroquinolone antimicrobial agents. *N Engl J Med* 1991; 324(6): 384-394.
3. Hancock RE, Speert DP. Antibiotic resistance in *Pseudomonas aeruginosa*: mechanisms and impact on treatment. *Drug Resist Updat* 2000; 3(4): 247-255.
4. Obritsch MD, Fish DN, MacLaren R, Jung R. Nosocomial infections due to multidrug-resistant *Pseudomonas aeruginosa*: epidemiology and treatment options. *Pharmacotherapy* 2005; 25(10): 1353-1364.
5. Gorgani N, Ahlbrand S, Patterson A, Pourmand N. Detection of point mutations associated with antibiotic resistance in *Pseudomonas aeruginosa*. *Int J Antimicrob Agents* 2009; 34(5): 414-418.
6. Hooper DC. Clinical applications of quinolones. *Biochimica et Biophysica Acta (BBA)-Gene Structure and Expression* 1998; 1400(1-3): 45-61.
7. Yamaguchi K, Miyazaki S, Kashitani F, Iwata M, Kanda M, Tsujio Y, et al. Activities of antimicrobial agents against 5,180 clinical isolates obtained from 26 medical institutions during 1998 in Japan. *Levofloxacin-Surveillance Group. Jpn J Antibiot* 2000; 53(6): 387-408.
8. Lambert PA. Mechanisms of antibiotic resistance in *Pseudomonas aeruginosa*. *J R Soc Med* 2002; 95(Suppl 41): 22-26.
9. Wang D D, Sun TY, Hu YJ. Contributions of efflux pumps to high level resistance of *Pseudomonas aeruginosa* to ciprofloxacin. *Chin Med J (Engl)* 2007; 120(1): 68-70.
10. Yoshida H, Bogaki M, Nakamura M, Nakamura S. Quinolone resistance-determining region in the DNA gyrase *gyrA* gene of *Escherichia coli*. *Antimicrob Agents Chemother* 1990; 34(6): 1271-1272.
11. Cambau E, Perani E, Dib C, Petinon C, Trias J, Jarlier V. Role of mutations in DNA gyrase genes in ciprofloxacin resistance of *Pseudomonas aeruginosa* susceptible or resistant to imipenem. *Antimicrob Agents Chemother* 1995; 39(10): 2248-2252.
12. Jalal S, Wretling B. Mechanisms of quinolone resistance in clinical strains of *Pseudomonas aeruginosa*. *Microb Drug Resist* 1998; 4(4): 257-261.

13. Mouneimné H, Robert J, Jarlier V, Cambau E. Type II topoisomerase mutations in ciprofloxacin-resistant strains of *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob A Chemother* 1999; 43(1): 62-66.
14. Dubois V, Arpin C, Melon M, Melon B, Andre C, Frigo C, Quentin C. Nosocomial outbreak due to a multiresistant strain of *Pseudomonas aeruginosa* P12: efficacy of cefepime-amikacin therapy and analysis of beta-lactam resistance. *J Clin Microbiol* 2001; 39(6): 2072-2078.
15. Clinical and Laboratory Standards Institute. Performance Standards for Antimicrobial Susceptibility Testing; Twenty-Third Informational Supplement. M100-S23. Wayne, PA; Clinical and Laboratory Standards Institute; 2013.
16. Deyham B, Basikhasteh M. The pattern of antibiotic resistance and Metallo- β -lactamases production in *pseudomonas aeruginosa* isolated from Clinical samples of Dr Ganjavian Hospital in Dezful. *Journal of Microbial Biotechnology* 2012; 4(14): 21-28.
17. Zolali M, Salehi M, Mosavari N, Bolfiun M, Taheri M, Mirzaei M. Investigation of mexX gene in *pseudomonas aeruginosa* isolated of clinical samples. *Journal Of Microbiology Knowledge* 2010; 2(6): 1-6.
18. Fazzeli H, Faghri J, Kabiri P, Fatahibafghi M, Arabestani MR. Identification of Beta-Lactamase-Producing *Pseudomonas aeruginosa* with Multiple Antibiotic Resistances. *Journal of Isfahan Medical School* 2007; 29(154): 1365-1374 (Persian).
19. Ekrami A, Kalantar E. Bacterial infections in burn patients at a burn hospital in Iran. *Indian J Med Res* 2007; 126(6): 541-544.
20. Geyik MF, Aldemir M, Hosoglu S, Tacyildiz HI. Epidemiology of burn unit infections in children. *American Journal of Infection Ccontrol* 2003; 31(6): 342-346.
21. Higgins PG, Fluit AC, Milatovic D, Verhoef J, Schmitz FJ. Mutations in GyrA, ParC, MexR and NfxB in clinical isolates of *Pseudomonas aeruginosa*. *Int J Antimicrob Agents* 2003; 21(5): 409-413.
22. Nakano M, Deguchi T, Kawamura T, Yasuda M, Kimura M, Okano Y, et al. Mutations in the gyrA and parC genes in fluoroquinolone-resistant clinical isolates of *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob Agents Chemother* 1997; 41(10): 2289-2291.
23. Henrichfreise B, Wiegand I, Pfister W, Wiedemann B. Resistance mechanisms of multiresistant *Pseudomonas aeruginosa* strains from Germany and correlation with hypermutation. *Antimicrob Agents Chemother* 2007; 51(11): 4062-4070.
24. Takenouchi T, Sakagawa E, Sugawara M. Detection of gyrA Mutations among 335 *Pseudomonas aeruginosa* Strains Isolated in Japan and Their Susceptibilities to Fluoroquinolones. *Antimicrob Agents Chemother* 1999; 43(2): 406-409.
25. Tohidpour A, Peerayeh SN, Najafi S. Detection of DNA Gyrase Mutation and Multidrug Efflux Pumps Hyperactivity in Ciprofloxacin Resistant Clinical Isolates of *Pseudomonas aeruginosa*. *J Med Microbiol Infec Dis* 2013; 1(1): 1-7.
26. Yonezawa M, Takahata M, Matsubara N, Watanabe Y, Narita H. DNA gyrase gyrA mutations in quinolone-resistant clinical isolates of *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob Agents Chemother* 1995; 39(9): 1970-1972.